

Sygn. akt VIA Ca 1114/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie VI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Urszula Wiercińska

Sędziowie: SA Małgorzata Kuracka

SO (del.) Beata Waś (spr.)

Protokolant: sekr. sądowy Beata Pelikańska

po rozpoznaniu w dniu 20 września 2012 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z o.o. w W.

przeciwko (...) S.A. uproszczonej (Francja)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 4 lutego 2011 r.

sygn. akt XX GC 774/06

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że punktowi I nadaje

następującą treść: zasądza od pozwanego (...) S.A. uproszczonej (Francja) na rzecz powoda (...) spółki z o.o. w W. kwotę 134.158, 00 /sto trzydzieści cztery tysiące sto pięćdziesiąt osiem/ Euro, z ustawowymi odsetkami od dnia 24 lipca 2007 r. do dnia zapłaty i oddala powództwo o odsetki ustawowe za okres od dnia 31 października 2006 r. do dnia 23 lipca 2007 r.

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego (...) S.A. uproszczonej (Francja) na rzecz powoda (...) spółki z o.o. w W. kwotę 5400 /pięć tysięcy czterysta/ złotych tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję.

Sygn. akt VI ACa 1114/11

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 31 października 2006 r. powód, (...) Sp. z o.o. w W., wniósł przeciwko (...) (Francja) o zapłatę kwoty 261.567,79 EUR (1.017.995,68 zł) z odsetkami ustawowymi tytułem obniżenia ceny kontraktowej; zasądzenie kwoty 54.486 EUR (212.054,06 zł) z odsetkami ustawowymi tytułem zwrotu nadpłaconych należności przewyższających wartość dostarczonych towarów i wykonanych usług oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

Pozwany w odpowiedzi na pozew, wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania.

Wyrokiem z dnia 4 lutego 2011 r. Sąd Okręgowy w Warszawie w punkcie I zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 521.486,06 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 31 października 2006 r. do dnia zapłaty; w punkcie II oddalił powództwo w pozostałym zakresie; w punkcie III zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 26.773 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania; w punkcie IV zniósł koszty postępowania między stronami w pozostałym zakresie.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na podstawie następujących ustaleń faktycznych.

W dniu 30 lipca 2004 r. (...) przedstawił (...) ofertę dostawy mebli zgodnie z wykazem mebli z 22 lipca 2004 r. po cenie 896.500 EUR. Strony ustaliły następujące warunki płatności: 20% wartości przed 7.08.2004 r., 20% w 35 tygodniu po podpisaniu kontraktu, 35% pomiędzy partiami, 20% po przybyciu transportu do W. na ul. (...) 20% po montażu w siedzibie spółki i przekazaniu mebli bez usterek. (...) udzielił (...) rocznej gwarancji zgodnie z europejskimi normami w zakresie dostaw mebli oraz dodatkowej jednorocznej gwarancji po upływie roku gwarancji na wszystkie wady ukryte. Strony przyjęły, że kwota 896.500 EUR nie obejmowała transportu i montażu mebli w siedzibie spółki. (...) uiszczył na rzecz (...) płatności w łącznej kwocie 892.268,88 EUR, z dnia 15 września 2004 r., z dnia 12 kwietnia 2005 r., z dnia 8 września 2005 r. Z tytułu zrealizowanych dostaw (...) wystawił (...) faktury na kwotę 837.782,88 EUR, nr (...) z dnia 22 lipca 2005 r., nr (...) z dnia 22 lipca 2005 r., nr (...) z dnia 22 lipca 2005 r., nr (...) z dnia 25 lipca 2005 r., nr (...) z dnia 25 lipca 2005 r. (...) uiszczył na rzecz (...) należności wynikające z faktur nr (...). (...) dostarczył (...) meble dotknięte wadami. (...) dokonał kontroli dostarczonych mebli i powiadomił (...) o wykrytych wadach. Wady obniżyły wartość mebli o kwotę 309.432 zł.

Na podstawie powyższych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo w zakresie kwoty 521.486,06 zł, a w pozostałym zakresie powództwo oddalił.

Odnosząc się do określenia prawa właściwego do rozpoznania sprawy, Sąd Okręgowy, wskazując na treść art. 27 § 1 pkt 1 prawa prywatnego międzynarodowego stwierdził, że wobec faktu, że stronami postępowania są spółka polska i francuska, a spółki te nie dokonały wyboru prawa właściwego do rozpoznania sporów wynikłych na kanwie łączącej je umowy, podstawą orzekania winno być prawo francuskie. Jak wskazał Sąd Okręgowy, w myśl art. 55 Konstytucji Republiki Francuskiej umowy międzynarodowe ratyfikowane zgodnie z prawem mają po ich ogłoszeniu pierwszeństwo przed ustawami, z zastrzeżeniem, że druga strona takiej umowy stosuje zasadę wzajemności. Powyższe uzasadnia odniesienie się do treści Konwencji Wiedeńskiej z dnia 11 kwietnia 1980 r. o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, której art. 1 stanowi, że znajduje ona zastosowanie do umów sprzedaży zawartych między stronami mającymi siedziby handlowe w różnych państwach, o ile państwa te są umawiającymi się państwami lub normy międzynarodowego prawa prywatnego wskazują na ustawodawstwo umawiającego się państwa jako na prawo właściwe. Mając zaś na uwadze, że tak Polska jak i Francja ratyfikowały treść Konwencji a strony postępowania nie wyłączyły wprost jej stosowania, spór wynikły z łączącego je stosunku umownego rozpoznać należy w oparciu o jej regulacje.

Natomiast odnośnie kwestii wyboru przez strony sądu właściwego, Sąd Okręgowy stwierdził, że zapisy zawarte w Ogólnych Warunkach Sprzedaży wskazujące na Sąd w Dreux jako sąd właściwy, nie sposób potraktować jako wyraz zgodnej woli stron o poddaniu sporu pod jego rozstrzygnięcie. Informacje umieszczane na dokumentach handlowych, wymienianych przez strony w toku współpracy nie mogą być bowiem uznane za podstawę dla określenia sądu właściwego. Oferta z dnia 30 lipca 2004 r. nie zawiera zaś uregulowań w tym zakresie. Skoro zatem powód nie wyraził zgody na wyłączenie jurysdykcji sądu polskiego, zasadnym jest uznanie sądu miejsca wykonania zobowiązania (miejsca, gdzie meble zgodnie z umową zostały dostarczone) za sąd właściwy do rozpoznania sprawy na podstawie art. 5 Rozporządzenia nr 44/2000 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych.

Sąd Okręgowy uznał, że z okoliczności sprawy wynika, iż powód zgłaszał pozwanej wady mebli, co znajduje odzwierciedlenie w korespondencji mailowej oraz w protokołach wad załączonych do pisma powoda stanowiącego odpowiedź na odpowiedź na pozew. Dowody te nie uległy prekluzji dowodowej, gdyż konieczność ich powołania

powstała dopiero na etapie złożenia przez pozwanego odpowiedzi na pozew. Nadto, jak zauważył Sąd Okręgowy pozwany miał wiedzę o wadach dostarczonych mebli, skoro podjął działania zmierzające do ich usunięcia.

Tym samym, w ocenie Sądu Okręgowego, na podstawie art. 35, art. 36 ust. 1, art. 38 ust. 2, art. 39 ust. 1, art. 39 ust. 2, art. 50 Konwencji Wiedeńskiej z dnia 11 kwietnia 1980 r. o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów, roszczenie powoda w zakresie żądania obniżenia ceny dostarczonych mebli wobec wykazania /w świetle przedstawionych w sprawie dowodów/ ich wadliwości, należało uznać za zasadne.

Sąd Okręgowy zaakceptował treść dokonanych przez biegłego ustaleń i uznał zasadność roszczenia powoda w zakresie kwoty 309. 432 zł, a odnosząc się do wskazywanej ekskluzywności mebli stwierdził, że z załączonych do pozwu fotografii oraz opinii biegłego sądowego z zakresu meblarstwa, nie sposób wyprowadzić takiego twierdzenia. Tym samym Sąd Okręgowy nie uznał zasadności obniżenia ich ceny z tytułu wad rzutuujących na luksusowy i elegancki charakter.

Ustosunkowując się do zarzutu złożenia powództwa po upływie przewidzianego umową okresu gwarancji, Sąd Okręgowy uznał, że nie zasługiwał on na uwzględnienie.

Jak wskazał Sąd, zgodnie z treścią oferty z dnia 30 lipca 2004 r. pozwany udzielił powodowi rocznej gwarancji, po przekazaniu towaru zgodnie z normami europejskimi w zakresie dostaw mebli, oraz dodatkowej jednorocznej gwarancji na wady ukryte, co prowadzi do wniosku, że pozwany udzielił powodowi dwóch gwarancji, przy czym okres gwarancji z tytułu wad ukrytych rozpoczął bieg po upływie gwarancji pierwotnej. Tym samym termin gwarancji dotyczącej wad ukrytych rozpoczął bieg z dniem 21 września 2006 r.,

a w związku z faktem sukcesywnego zgłaszania pozwanemu wad mebli przewidziane umową terminy należało uznać za zachowane.

Sąd Okręgowy uznał zasadność żądania zwrotu nadpłaconej należności, gdyż jak wskazał, powoda dokonanie opisanych fakturami VAT nr (...) wykazał, co czyniło bezzasadnym zarzut pozwanego odnośnie braku zapłaty w/w należności.

O kosztach postępowania, uznając, że na koszty poniesione przez powoda złożyły się koszty sądowe w wysokości 69.506,28 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 zł (łącznie 76.706,28 zł), a na koszty pozwanego złożyły się 2.185,49 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 zł (łącznie 9.385,49 zł), Sąd Okręgowy orzekł uwzględniając wynik sprawy. Mając na uwadze, że strona powodowa skutecznie doszła roszczenia w 42% (521.486,06 zł roszczenia głównego, 32.217 zł kosztów postępowania), a pozwany obronił się w 58% (708.563,68 zł roszczenia głównego, 5.444 zł kosztów postępowania), zasadnym był zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania w kwocie 26.773 zł (32.217 zł - 5.444 zł = 26.773 zł) i zniesienie kosztów w pozostałym zakresie na podstawie art. 100 k.p.c. Sąd Okręgowy nie znalazł natomiast podstaw do uwzględnienia żądania pełnomocnika powoda o zasądzenie na jego rzecz czterokrotności stawki minimalnej wynagrodzenia adwokata.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, który zaskarżając przedmiotowe orzeczenie w części, tj. w zakresie punktów I oraz III i IV zarzucił:

1. Naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na wynik sprawy w postaci:

(A) Art. 3 ust. 1 w zw. z art. 5 ust. 1 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. U. UE L z 16.01.2011 r. nr 12 poz. 1 ze zm.) - („Rozporządzenie 44/2001”) - poprzez uznanie, że sądy polskie są właściwe do rozpoznania niniejszego sporu w sytuacji gdy pozwany nie ma siedziby na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a umowa na gruncie, której powód dochodzi roszczeń nie miała być wykonana na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a jednocześnie nie zachodzi inny przypadek opisany w sekcjach 2-7 Rozporządzenia nr 44/2001 umożliwiający pozwanie obcokrajowca przed sąd innego Państwa Członkowskiego;

(B) Art. 23 ust. 1 i 2 Rozporządzenia 44/2001 polegające na przyjęciu, iż w sądy w Dreux (Francja) nie mają jurysdykcji wyłącznej do rozpoznawania sporów wynikłych na gruncie stosunku umownego łączącego strony, podczas gdy strony skutecznie porozumiały się co do wyłącznej właściwości tego sądu;

(C) Art. 321 §1 k.p.c. polegające na orzeczeniu co do przedmiotu nieobjętego żądaniem pozwu poprzez zasądzenie na rzecz powoda określonej kwoty w walucie polskiej, w sytuacji gdy powód swe świadczenia wzajemne pieniężne spełniał na rzecz pozwanego w walucie obcej (euro), a pozwem powód również dochodził zapłaty należności w euro (wskazując tylko, na potrzeby określenia opłaty od pozwu, na równowartość dochodzonych kwot w złotych polskich);

(D) Art. 236 k.p.c. poprzez zaniechanie wypowiedzenia się przez Sąd Okręgowy co do oferowanych lub wskazywanych przez strony dowodów z dokumentów, które następnie stały się podstawą do poczynionych ustaleń faktycznych oraz brak formalnego dopuszczenia jakichkolwiek dowodów z dokumentów, co narusza ogólne reguły postępowania w zakresie bezpośredniości, jawności, równości stron i kontradiktoryjności ;

(E) Art. 479¹² §1 k.p.c. w zw. z art. 245 k.p.c. poprzez zaliczenie (bez formalnego dopuszczenia) w poczet materiału dowodowego polecenia zapłaty znajdującego się na k. 926 akt sprawy, podczas gdy druk ten nie jest dokumentem w rozumieniu art. 245 k.p.c. (ani tym bardziej w rozumieniu art. 244 k.p.c., ani też dokumentem w rozumieniu art. 7 prawa bankowego niewymagającym podpisu), a nadto jest to materiał sprekludowany bowiem potrzeba jego powołania w sposób oczywisty istniała już na etapie wnoszenia pozwu, a co za tym idzie nie mógł stanowić podstawy do czynienia ustaleń faktycznych w sprawie;

(F) Art. 233 §1 k.p.c. poprzez dokonanie oceny zebranego (przy czym - z wyłączeniem opinii biegłego - formalnie nie dopuszczonego) w sprawie materiału dowodowego w sposób sprzeczny z zasadami doświadczenia życiowego oraz budzący wątpliwości z punktu widzenia zasad poprawnego i logicznego rozumowania, przejawiające się w:

(a) uznaniu, że z zaakceptowanej przez powoda oferty pozwanego wynika, że pozwany skutecznie udzielił powodowi dodatkowej gwarancji jakości mebli, podczas gdy z oferty tej wynika wprost, iż warunki takiej gwarancji miałyby być ustalone w umowie zawartej pomiędzy stronami, do czego nigdy nie doszło, a sama umowa sprzedaży mebli doszła do skutku przez przyjęcie oferty pozwanego,

(b) stwierdzeniu, że w dacie dostarczenia powodowi przez pozwanego zakupionych mebli były one niezgodne z umową międzynarodowej sprzedaży towarów, w sytuacji gdy w materiale zebranym w sprawie nie ma jakiegokolwiek materialnego dowodu pozwalającego na poczynienie tego rodzaju ustaleń faktycznych, poza, w istocie, twierdzeniami samego powoda (twierdzenia o faktach strony zawarte w pozwie, załączonej do pozwu prywatnej ekspertyzie oraz korespondencji kierowanej przez powoda do pozwanego),

(c) uznaniu, że z zaakceptowanej przez powoda oferty pozwanego wynika, że pozwany miał dokonać dostawy mebli do siedziby powoda, podczas gdy sprzedaż mebli dokonała się zgodnie z regułą handlową Incoterm 2000 EX WORKS , a więc poprzez postawienie ich do dyspozycji powoda w magazynach pozwanego, a tylko dodatkowo i za dodatkową opłatą pozwany zgodził się, na rzecz i w imieniu powoda oraz na jego koszt i ryzyko, zorganizować transport mebli do siedziby powoda i ich montaż tamże,

(d) uznaniu, że łączna wartość należności spełnionych przez powoda na rzecz pozwanego tytułem sprzedaży oraz transportu i montażu mebli, przewyższała łączną wartość na którą opiewały faktury wystawione przez pozwanego, w sytuacji gdy nawet jeśli przyjąć, iż kwoty wskazane na druku [k. 926] załączonym do pisma powoda z dnia 17 stycznia 2011 roku, zostały przezeń zapłacone, to z treści tego druku wynika wprost, iż nastąpiło to tytułem wystawionych przez pozwanego faktur, nie przewyższając łącznej sumy kwot z nich wynikających,

skutkujące poczynieniem następujących błędnych ustaleń faktycznych, odpowiednio, iż:

(I) pozwany udzielił powodowi dodatkowej rocznej gwarancji na „wady ukryte” mebli,

(II) meble sprzedane przez pozwanego powodowi były dotknięte wadami,

(III) miejscem wykonania umowy międzynarodowej sprzedaży towarów była siedziba powoda,

(IV) powód dokonał na rzecz pozwanego nadpłaty należności tytułem dostarczonych mebli oraz kosztów ich transportu i montażu, które zaważyły na częściowym uwzględnieniu powództwa, mimo braku podstaw ku temu;

(G) Art. 235 §1 k.p.c. i wyrażonej w nim zasady bezpośredniości w aspekcie materialnym, wyrażające się w poczynieniu ustaleń faktycznych będących podstawą rozstrzygnięcia w znakomitej części w oparciu o dowody pośrednie (z wyłączeniem dowodu z opinii biegłego sądowego), bez jednoczesnego zetknięcia się przez Sąd Okręgowy z materiałem dowodowym mogącym w sposób bezpośredni zmierzać do ustalenia okoliczności mających wpływ na rozstrzygnięcie sporu;

(H) Art. 278 §1 k.p.c. polegające na przyznaniu mocy dowodowej, co najmniej równej opinii biegłego wywołanej w sprawie, prywatnej ekspertyzie przygotowanej na zlecenie powoda i załączonej przez Niego do pozwu, podczas gdy dokument ten stanowi jedynie stanowisko strony i nie może być podstawą ustaleń faktycznych, jeżeli nie zostały one udowodnione w inny sposób;

(I) Art. 285 §1 k.p.c. poprzez uznanie, że opinie biegłego sądowego wywołane w sprawie zostały uzasadnione w sposób umożliwiający ich sądową kontrolę oraz przyjęcia ich za podstawę rozstrzygnięcia, podczas gdy są one w całości pozbawione tych przymiotów i nie mogą stanowić podstawy do uwzględnienia roszczeń powoda, w tym w szczególności pozbawione są (I) wyjaśnienia dlaczego zarzucane usterki biegły kwalifikuje jako wady mebli, (II) wyjaśnienia dlaczego zarzucane niezgodności obniżają wartość mebli o dany % (procent) ich wartości, (III) wyjaśnienia które z zarzucanych usterek należy zakwalifikować jako takie niezgodności mebli z umową, które mogły istnieć w dacie sprzedaży (przejścia ryzyka na kupującego), za które pozwany ponosiłby odpowiedzialność (wady ukryte);

(J) Art. 1143 §1 k.p.c. poprzez zaniechanie zastosowania przez Sąd Okręgowy prawa obcego (francuskiego), mimo uznania, iż jest to prawo materialne właściwe dla stosunku zobowiązaniowego między stronami (w zakresie w jakim jego stosowanie nie jest wyłączone przez Konwencję o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów), w odniesieniu do kwestii skuteczności zawarcia przez strony umowy jurysdykcyjnej poddającej spory wynikłe na tle łączącego je stosunku zobowiązaniowego właściwości sądów w Dreux (Francja) i to mimo zwrócenia się przez Sąd Okręgowy do Ministra Sprawiedliwości o przedłożenie, obok fragmentu Kodeksu cywilnego francuskiego, wyroku Sadu Kasacyjnego francuskiego z dnia 14 grudnia 1993 roku ze skargi nr 92-11.313 [pismo z dnia 30 lipca 2004 r. - k. 485], na który powołał się pozwany, a dotyczącego tej kwestii (Minister Sprawiedliwości nie przekazał treści tego wyroku [k. 488 - 510], a Sąd Okręgowy odstąpił od dochodzenia jej przekazania), co skutkowało, uznaniem, iż nie wyłączono skutecznie jurysdykcji sądów polskich w sprawie;

(K) Art. 328 § 2 k.p.c. poprzez zaniechanie wyjaśnienia przyczyn dla których Sąd Okręgowy przyznał moc dowodową opiniom biegłego wywołanym w sprawie, mimo ich kwestionowania przez - początkowo obie, a następnie - stronę pozwaną (por. choćby pismo procesowe pozwanego z dnia 3 grudnia 2010 r.), a także zaniechanie wyjaśnienia przyczyn dla których Sąd Okręgowy uznał te opinie za wiarygodne świadectwo sprzedaży przez pozwanego na rzecz powoda mebli zawierających wady ukryte (będących niezgodnymi z umową międzynarodowej sprzedaży towarów) w sytuacji gdy pomiędzy dostarczeniem mebli, a dokonaniem ich oględzin przez biegłego minęło ok. 5 lat;

2. Naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci:

(A) Art. 31 pkt. (a) i (b) Konwencji Narodów Zjednoczonych o umowach międzynarodowej sprzedaży towarów sporządzonej w W. dnia 11 kwietnia 1980 roku (Dz. U. z 1997 r. Nr 45 poz. 286) - (dalej: „CISG”) poprzez jego niezastosowanie w sytuacji gdy (jeśliby nawet z treści umowy międzynarodowej sprzedaży towarów zawartej między stronami poprzez przyjęcie przez powoda oferty pozwanego, miało nie wynikać, iż pozwany dostarczył sprzedane meble zgodnie z regułą handlową Incoterm 2000 EX WORKS, a więc, że jego obowiązek dostawy ograniczał się do

udostępnienia towarów do dyspozycji powoda (względnie przewoźnika) w siedzibie pozwanego, które tylko następnie, po przejściu ryzyka na powoda, były transportowane do jego siedziby) pomiędzy stronami nie doszło do innych ustaleń co do dostarczenia sprzedanych mebli powodowi, które wykluczyłyby zastosowanie normy tego przepisu na potrzeby określenia zakresu obowiązku dostawy;

(B) Art. 35 ust. 2 a contrario w zw. z art. 36 ust. 1 CISG poprzez ich błędne zastosowanie polegające na uznaniu, że meble sprzedane przez pozwanego powodowi były niezgodne z umową międzynarodowej sprzedaży towarów, a nadto, że zarzucany brak zgodności istniał w chwili przejścia ryzyka na powoda, w sytuacji gdy meble sprzedane powodowi nosiły cechy, o których mowa w art. 35 ust. 2 CISG, a przynajmniej powód nie wykazał aby było odmiennie;

(C) Art. 38 ust. 1 i 2 w zw. z art. 39 ust. 1 CISG poprzez błędną wykładnię pojęć „w najkrótszym, praktycznie możliwym w danych okolicznościach, terminie” i „w rozsądnym terminie” polegającą na uznaniu, że powód adresując do pozwanego na przełomie listopada 2005 i marca 2006 roku kolejne powiadomienia o dostrzeganych, w Jego ocenie, wadach mebli, dokonał kontroli zgodności dostarczonych mu we wrześniu 2005 roku mebli we właściwym czasie oraz, że zawiadomił pozwanego o wszystkich zarzucanych pozwem niezgodnościach mebli z umową w rozsądnym terminie od ich dostrzeżenia;

(D) Art. 50 CISG poprzez jego zastosowanie w sytuacji gdy meble sprzedane przez pozwanego nie były niezgodne z umową międzynarodowej sprzedaży towarów i przepis ten nie znajdował zastosowania w sprawie;

Alternatywnie, działając z najwyższej ostrożności procesowej, na wypadek gdyby Wysoki Sąd uznał, iż powód wykazał, iż spełnił na rzecz pozwanego świadczenie nienależne, zarzucam dodatkowo naruszenie prawa materialnego w postaci:

(E) art. 411 pkt. 1 k.c. polegające na jego niezastosowaniu, poprzez pominięcie faktu, iż w sytuacji gdy powód twierdzi, że część spełnionego na rzecz strony pozwanej świadczenia była nienależna, owa świadomość musiała istnieć także w momencie spełnienia świadczenia, a zatem powód nie może skutecznie domagać się zwrotu tak spełnionego, jak twierdzi nienależnego świadczenia.

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i odrzucenie pozwu ze względu na brak jurysdykcji krajowej oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym opłaty sądowej od apelacji oraz kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych. Względnie, o kontynuowanie postępowania dowodowego rozpoczętego przed sądem I instancji i przeprowadzenie dowodu z zakresu francuskiej praktyki sądowej w postaci wyroku (arrêt) nr 1981 Sądu Kasacyjnego francuskiego (Cour de cassation) z dnia 14 lutego 1993 roku orzekającego ze skargi {pourvoi} nr 92-11.313/x, którego wypis z protokołu Sekretariatu - Kancelarii Sądu Kasacyjnego (Extrait des Minutes du Secrétariat- Greffe de la Cour de Cassation), wraz z tłumaczeniem przysięgłym, przedkładam (załącznik numer 2), na okoliczność, iż na gruncie znajdującego w sprawie zastosowanie prawa francuskiego wybór sądu właściwego do rozpoznawania sporów między stronami mógł się dokonać poprzez doręczenie powodowi wraz z kolejnymi fakturami tytułem dostarczonych towarów, zamieszczonych na jej odwrocie ogólnych warunków sprzedaży stosowanych przez pozwanego, zawierających klauzulę jurysdykcyjną, którym powód nie sprzeciwił się.

Ewentualnie skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i odrzucenie pozwu ze względu na skuteczne dokonanie pomiędzy stronami wyboru sądu wyłącznie właściwego dla rozpatrywania sporów wynikłych z łączącego je stosunku zobowiązaniowego (zawarcie umowy o jurysdykcję) oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym opłaty sądowej od apelacji oraz kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych;

Natomiast na wypadek gdyby Sąd nie podzielił zarzutów braku lub wyłączenia jurysdykcji krajowej w niniejszym procesie, skarżący wniósł o zmianę zaskarżanego wyroku w części dotyczącej uwzględnienia roszczenia o zwrot rzekomo nadpłaconych należności przez powoda na rzecz pozwanego i oddalenie powództwa w zakresie roszczenia o zapłatę kwoty 54.486 EUR, oraz o uchylenie zaskarżanego wyroku w części dotyczącej uwzględnionego roszczenia o obniżenie ceny (na kwotę 309.432 zł) i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania

sądowi I instancji, wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania za obie instancje. Nadto skarżący wniósł o przeprowadzenie wskazanych w apelacji dodatkowych dowodów.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje. Apelacja jest zasadna jedynie w zakresie waluty zasądanego świadczenia.

W pierwszej kolejności odnieść należy się do zarzutu braku jurysdykcji krajowej albowiem zgodnie z treścią art.1099 par1 kpc brak ten sąd bierze pod rozwagę z urzędu w każdym stanie sprawy . Ze skutków określonych w par.2 tego przepisu (nieważność postępowania) wyprowadzić należy wniosek, iż jurysdykcja krajowa stanowi jedną z bezwzględnych przesłanek procesowych. Stąd też stanowisko powoda , że uprawnienie postanowienia Sądu I instancji o odmowie odrzucenia pozwu w trybie art. 1 kpc na skutek nie wniesienia przez stronę wniosku mającego zażalenia wiąże Sąd Apelacyjny należy uznać za nieuprawnione.

Sąd I instancji słusznie uznał , że na podstawie

Pozwany podnosił istnienie umowy jurysdykcyjnej między stronami w związku z treścią art. 23 ust. 1 pkt c, rozporządzenia Rady (WE) Nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, według którego umowa jurysdykcyjna może być zawarta w handlu międzynarodowym w formie odpowiadającej zwyczajowi handlowemu, który strony znały lub musiały znać i który strony umów tego rodzaju w określonej dziedzinie handlu powszechnie znają i stale przestrzegają.

Przepisy rozporządzenia Rady (WE) Nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz. U. WE L 12 z 16.01.2001) miały na celu ujednoczenie przepisów o jurysdykcji w sprawach cywilnych i handlowych za pomocą przewidywalnych zasad jurysdykcji. W szczególności chodziło o zezwolenie powodowi na łatwe zidentyfikowanie sądu, do którego może on wnieść powództwo, a pozwanemu racjonalnie przewidzieć sąd, przed jakim może być pozwany (por. pkt 24 i 25 wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 13 lipca 2006 r. w sprawie C-103/05 R. M.). Podstawową zasadą jurysdykcji przewidzianą w tym rozporządzeniu jest zawarta w art. 2 - zasada jurysdykcji oparta na łączniku miejsca zamieszkania lub jego siedziby, uzupełniona przez zasady jurysdykcji szczególnej, opartej na innych łącznikach Zgodnie z art. 3 rozporządzenia, osoby mające miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego mogą być pozywane przed sądy innego Państwa Członkowskiego tylko zgodnie z przepisami art. 5 – 7 przedmiotowego rozporządzenia. Zgodnie z treścią art.5 osoba, która ma miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, może być pozwana w innym Państwie Członkowskim jeżeli przedmiotem postępowania jest umowa lub roszczenia wynikające z umowy tj. przed sąd miejsca, gdzie zobowiązanie zostało wykonane albo miało być wykonane.

W rozumieniu niniejszego przepisu - i o ile co innego nie zostało uzgodnione - miejscem wykonania zobowiązania jest:

- w przypadku sprzedaży rzeczy ruchomych - miejsce w Państwie Członkowskim, w którym rzeczy te zgodnie z umową zostały dostarczone albo miały zostać dostarczone;
- w przypadku świadczenia usług - miejsce w Państwie Członkowskim, w którym usługi zgodnie z umową były świadczone albo miały być świadczone;

Dla ustalenia jurysdykcji, gdy przedmiotem postępowania jest umowa lub roszczenia wynikające z umowy, rozporządzenie przewiduje pojęcie jednego miejsca wykonania umowy dla wszelkich roszczeń wynikających z umowy. Do rozpoznania wszelkich powództw, których podstawę stanowi umowa, powinien być właściwy jeden sąd (tak SN w wyroku z 29 czerwca 2010r. III CSK 255 / 09 powołując się na pkt 38 i 39 wyroku Trybunału z dnia 3 maja 2007 r. w sprawie C-386-05 Color Drack)

W świetle treści art. 5 cytowanego rozporządzenia rzeczą Sądu Apelacyjnego było ustalenie miejsca wykonania zobowiązania w świetle zawartej przez strony umowy.

Zgodnie z umową pozwany zobowiązany był do wyprodukowania mebli zgodnie ze specyfikacją , dostarczenia ich powodowi , montażu mebli w siedzibie powoda oraz dekoracji wnętrz. Za tak określonym przedmiotem umowy przemawiają przyjęte przez strony warunki płatności. Część ceny miała być uiszczona po przybyciu transportu do Polski (20%) i kolejne 20% po 3 miesiącach po montażu na miejscu tj. w siedzibie powoda.

Jeśli idzie o obowiązek dostawy (zgodnie z Konwencją Wiedeńską umowa o dostawę towarów , które mają być wyprodukowane lub wytworzone jest uważana za umowę sprzedaży)to w art. 5 pkt 1 lit. b tiret pierwsze rozporządzenia zdefiniowano, że w rozumieniu niniejszego przepisu - i o ile co innego nie zostało uzgodnione - miejscem wykonania zobowiązania jest - w przypadku sprzedaży rzeczy ruchomych - miejsce w Państwie Członkowskim, w którym rzeczy te zgodnie z umową zostały dostarczone albo miały zostać dostarczone. Strony mają swobodę woli co do określenia miejsca dostarczenia towarów. Przepisy rozporządzenia nie definiują terminów "dostarczenie" i "miejsce dostarczenia" w rozumieniu art. 5 pkt 1 lit. b tiret pierwsze rozporządzenia. Należy zatem najpierw zbadać , czy miejsce dostarczenia wynika z postanowień umowy. Dopiero gdy umowa nie zawiera żadnego postanowienia ujawniającego wolę stron co do miejsca dostarczenia towarów miejsce wykonania umowy należy określić według innego kryterium tj. według miejsca, w którym rzeczy zostały faktycznie albo miały zostać faktycznie wydane kupującemu w ich ostatecznym miejscu przeznaczenia. Zgodzić należy się z pozwanym , że w specyfikacji mebli stanowiącej załącznik do umowy jest wskazana formuła Incoterms 2000 Ex works , czego nie dostrzegł i nie rozważał Sąd I instancji.

Incoterms 2000 to powszechnie stosowane na świecie zwyczajne handlowe , dotyczące przede wszystkim podziału kosztów transportu pomiędzy stronami umowy oraz przejście ryzyka związanego z utratą lub uszkodzeniem towaru. Prawny walor zwyczaju jest określany przez prawo krajowe właściwe dla danej umowy (w tym wypadku prawo francuskie a w konsekwencji Konwencja Wiedeńska). Art.9 Konwencji podkreśla wagę zwyczaju stwierdzając , że „ strony związane są wszelkimi zwyczajami , które uzgodniły „ . Należy jednak zdaniem Sądu Apelacyjnego , ocenić czy zapis ten w kontekście treści umowy stanowił zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt c powołanego rozporządzenia umowę jurysdykcyjną w formie odpowiadającej zwyczajowi handlowemu, który strony znały lub musiały znać i który strony umów tego rodzaju w określonej dziedzinie handlu powszechnie znają i którego stale przestrzegają.

Ex works „ z zakładu oznacza , że sprzedający wykonuje dostawę , kiedy stawia towar do dyspozycji kupującego na swoim terenie lub innym oznaczonym miejscu (np. w wytwórni , magazynie)bez dokonania odprawy celnej i bez transportu. Formuła ta stawia minimum wymagań sprzedającemu a kupujący musi ponieść wszelkie koszty i ryzyko związane z odbiorem towaru z terenu sprzedającego. Mimo , że klauzula ex works została przywołana to w ocenie Sadu Apelacyjnego intencją stron było dostarczenie mebli przez pozwanego do siedziby spółki powodowej tj na teren Polski przemawiają za tym wskazane wyżej ustalenia stron co do terminów płatności (ostatnia część umówionej kwoty miała nastąpić po montażu mebli w Polsce)a także fakt , że pozwana spółka wybrała przewoźnika , dokonywała z nim rozliczeń. Pozwana wystawiła powodowi fakturę , płatności której dokonał powód na rachunek pozwanej. Co przesądza w ocenie Sądu Apelacyjnego , że miejscem dostarczenia towaru była siedziba powoda znajdująca się w Polsce. Jednak jak zostało już wyżej powiedziane pozwany zobowiązany był w ramach zawartej przez strony umowy do dalszych świadczeń na rzecz powoda a mianowicie montażu mebli i wystroju wnętrz W zakresie dalszych zobowiązań strony określiły miejsce ich wykonania także w Polsce na ulicy (...). Wszystko to w ocenie Sądu Apelacyjnego przemawia za przyjęciem, że miejscem wykonania umowy była Polska. Tym samym zarzut naruszenia art. 3 ust. 1 w zw. z art. 5 ust. 1 i 23 ust 1 i 2 Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych oraz 1143 par 1 kpc nie mogły odnieść skutku.

W dalszej kolejności odnieść należy się do sformułowanego w apelacji zarzutu dotyczącego naruszenia przez Sąd I instancji norm prawa procesowego.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego zarzut naruszenia przez Sąd Okręgowy art. 233 § 1 k.p.c. nie zasługuje na uwzględnienie. Dokonane przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie, były prawidłowe i nie została naruszona przez Sąd zasada swobodnej oceny dowodów. Tym samym Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne. Należy podnieść, że zarzutu z art. 233 k.p.c. tylko wówczas można uznać za podniesiony skutecznie, o ile zostanie wykazane, iż Sąd dokonał dowolnej oceny materiału dowodowego naruszając przy tym reguły logicznego rozumowania lub zasady

doświadczenia życiowego (por. wyrok SN z dnia 14 marca 2002 r., sygn. akt IV CKN 859/00, LEX nr 53923). Pozwany nie wykazał, aby dokonana przez Sąd Okręgowy ocena zgromadzonego materiału dowodowego wyrażała brak logiki lub sprzeczność z doświadczeniem życiowym.

I tak jeśli idzie o kwestię gwarancji, z oferty pozwanego wynika, że pozwany zaproponował udzielenie rocznej gwarancji biegnącej od przekazania mebli zgodnie z normami europejskimi w zakresie ich dostawy oraz jednoroczną dodatkową gwarancję po upływie jednego roku gwarancji na wszystkie wady ukryte.

Zgodnie z art. 14 Konwencji Wiedeńskiej Propozycja zawarcia umowy (oferta) skierowana do jednej lub wielu określonych osób stanowi ofertę, jeżeli jest wystarczająco precyzyjna i wskazuje, że oferent umowy, w razie jej przyjęcia, ma zamiar być nią związany. Propozycja jest wystarczająco precyzyjna, jeżeli wskazuje towary oraz w sposób wyraźny lub dorozumiany określa lub pozwala ustalić ich ilość i cenę. W ocenie Sądu Apelacyjnego obie strony postępowania uznały, że oferta jest precyzyjna i w sposób dostateczny precyzuje obowiązki stron skoro nie zawarły na jej podstawie umowy doprecyzowującej wzajemne obowiązki – choćby kwestie gwarancji.

Zgodnie zaś z art. 23 Konwencji Wiedeńskiej umowa jest zawarta z chwilą, gdy przyjęcie oferty stanie się skuteczne zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji. Co oznacza, że z chwilą skutecznego przyjęcia oferty pozwanego z dnia ...przez powoda oferta stała się umową. A zatem skoro z woli stron nie doszło do ściślejszego doprecyzowania kwestii gwarancji przyjęć należy, że gwarancja została udzielona zgodnie z brzmieniem oferty.

Sąd I instancji prawidłowo przyjął także, że miejscem wykonania zobowiązania tj. dostawy mebli była siedziba powoda. Rozważania dotyczące interpretacji Konwencji Wiedeńskiej oraz Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych w kontekście zapisów umowy zawarte zostały przy okazji rozważania kwestii jurysdykcji.

Jeśli zaś chodzi o ocenę sposobu wykonania zobowiązania tj

Prawidłowo także zdaniem Sadu Apelacyjnego Sad I instancji ustalił, że łączna wartość należności spełnionych przez powoda na rzecz pozwanego przewyższała łączną wartość, na którą opiewały faktury wystawione przez pozwanego. Z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że pozwany wystawił 6 faktur na łączną kwotę 837.782,88 EURO, zaś powód przelał na konto pozwanego kwotę 892.268,88EURO Co oznacza, że powód uiścił o 54.486 EURO. więcej niż wynikało z wystawionych faktur. Te faktury i płatności dotyczyły dostawy mebli. Pozwany, w wyniku rozliczenia innych zobowiązań pomiędzy stronami wystawił jeszcze trzy inne faktury na kwotę 125.792,27 EURO, która to kwotę powód także uiścił. Tym samym także za chybiony należy uznać zarzut naruszenia art. 479¹² kpc, albowiem sprekludowany jak twierdzi skarżący dokument tj dokument potwierdzający zapłatę przez powoda kwoty 125.792,27 EURO dotyczył innych zobowiązań powoda wobec pozwanego niż wynikające z przedmiotowej umowy i został złożony na skutek złożenia do akt przez pozwanego faktur nie dotyczących dostawy mebli. Natomiast jeśli idzie o żądanie zwrotu nadpłaconej kwoty w wysokości 54.486 EURO. W ramach przedmiotowego kontraktu zostało wykazane dokumentami bankowymi złożonymi przy pozwie.

Jeśli zaś chodzi o ustalenia Sądu Okręgowego w zakresie wad dostarczonych mebli znajdują one w ocenie Sądu Apelacyjnego podstawę w zebranych w sprawie materiale dowodowym. Tak w opinii biegłego jak i w załączonych zdjęciach mebli, które jedynie potwierdzają tę opinię.

Specyfika oceny dowodu z opinii biegłego wyraża się w tym, że sfera merytoryczna opinii kontrolowana jest przez sąd, który nie posiada wiadomości specjalnych, w istocie tylko w zakresie zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego opinia biegłego M. jest zgodna z tymi zasadami. Biegły na rozprawie przed Sądem Apelacyjnym w sposób jasny doszczegółowił swoją opinię. Zarówno opinia jak i załączone fotografie pozwalają stwierdzić, że meble posiadały szereg wad konstrukcyjnych (które ujawniły się w trakcie eksploatacji), materiałowych jak i estetycznych. Nadto biegły wykluczył możliwość powstania wad na skutek użytkowania mebli. Jeśli zaś chodzi

o wyliczenie także nie pozostawia ona wątpliwości Sądu Apelacyjnego. Biegły w większości przyjął dla jej wyliczenia koszt naprawy wadliwego mebla. Koszt naprawy mebla wyliczał na podstawie wiedzy i praktyki w zakresie napraw meblarskich albowiem nie istnieją żadne oficjalne cenniki. Jednak w ocenie Sądu Apelacyjnego odpowiadają realnym kosztom takich napraw i na pewno nie zostały zawyżone. Z opinii biegłego także w żadnym razie nie wynika, żeby jakkolwiek wada któregoś z mebli mogła wystąpić na przykład na skutek wadliwego transportu czy rozpakowywania. Tym samym za chybiony należy uznać zarzut naruszenia art. 285 par.1 kpc.

Oceniając zarzut naruszenia art. 278 par.1 kpc wskazać należy, prywatne ekspertyzy opracowywane na zlecenie stron, przed postępowaniem lub w jego toku, należy traktować więc, w razie ich przyjęcia przez sąd orzekający, jako wyjaśnienie stanowiące poparcie, z uwzględnieniem wiadomości specjalnych, stanowiska stron (Por. orzeczenie SN z dnia 29 września 1956 r., III CR 121/56, OSNCK 1958, nr 1, poz. 16; wyrok SN z dnia 11 czerwca 1974 r., II CR 260/74, LEX nr 7517; wyrok SN z dnia 8 listopada 1988 r., II CR 312/88, LEX nr 8925;) W takiej sytuacji, jeżeli istotnie zachodzi potrzeba wyjaśnienia okoliczności sprawy z punktu widzenia wymagającego wiadomości specjalnych, sąd powinien według zasad unormowanych w k.p.c. dopuścić dowód z opinii biegłego. Tak też uczynił Sąd I instancji. Rację ma skarżący, że w kontekście powyższych uwag Sąd zbędnie w uzasadnieniu oceniając zasadność żądania obniżenia kontraktowej ceny mebli przywołał jako dowód ekspertyzę prywatną. W tym samym jednak miejscu przywołał także opinię biegłego oraz dokumentację fotograficzną. Mimo tego uchybienia w żadnym razie nie broni się teza skarżącego, o przyznaniu przez Sąd I instancji co najmniej równej mocy dowodowej ekspertyzie prywatnej co opinii biegłego. Świadczy o tym wysokość zasądzzonego świadczenia zgodna z wnioskami opinii biegłego sądowego a znacząco odbiegająca od wniosków wynikających z prywatnej ekspertyzy. Nadto w wywodzie prawnym uzasadnienia Sąd I instancji powoływał się wyłącznie na opinię biegłego sądowego.

Także za chybiony należy uznać zarzut naruszenia art. 235 par.1 kpc. Zgodnie z postulatem bezpośredniości postępowania dowodowego, powinno się ono toczyć przed sądem orzekającym; por. wyrok SN z dnia 16 czerwca 1967 r., III PRN 9/67, LEX nr 6180; wyrok SN z dnia 28 września 1971 r., II CR 384/71, LEX nr 6993; wyrok SN z dnia 29 marca 1973 r., II CR 75/73, LEX nr 7237; uzasadnienie wyroku SN z dnia 20 sierpnia 2001 r., I PKN 571/00, OSNP 2003, nr 14, poz. 330. Jak podkreśla się w literaturze, wyłącznie bezpośredni kontakt sądu orzekającego z podmiotami biorącymi udział w postępowaniu oraz rzeczowymi środkami dowodowymi zapewnia temu organowi możliwość poczynienia odpowiednich spostrzeżeń, istotnych dla oceny wiarygodności i mocy dowodów. Niezrozumiałe jest stanowisko strony albowiem w przedmiotowej sprawie Sąd I instancji orzekał na podstawie złożonych przez obie strony postępowania dokumentach oraz na podstawie opinii biegłego. Wszystkie te dowody miały przymiot bezpośredniości (dowodem pośrednim w sprawie jest np. zeznania świadka odebrane w ramach pomocy sądowej, dowody złożone w innym postępowaniu). W żadnym razie nie wynika z zasady bezpośredniości obowiązek udowodnienia swojego roszczenia dowodami osobowymi jak zeznania świadków. Powód zaoferował dowody takie jakie uznał za konieczne czy wystarczające, które podlegały ocenie Sądu I instancji. Jedynie na marginesie należy dodać, że skarżący także nie zaoferował innych dowodów niż dokumenty na okoliczność, że dostarczone meble wolne były od wad.

Dodatkowo podnieść trzeba, że Sąd Najwyższy wyjaśnił, że wspólnie rozumiana zasada bezpośredniości pozwala poprzestać na sporządzeniu opinii biegłego w formie pisemnej, jeżeli nie budzi ona zastrzeżeń sądu i stron. Z tym jednak, że jeżeli strona zgłasza zastrzeżenia do pisemnej opinii biegłego i wnosi o wezwanie biegłego na rozprawę w celu złożenia ustnych wyjaśnień dotyczących zgłoszonych zastrzeżeń, to nieuwzględnienie tego wniosku przez sąd stanowi uchybienie procesowe dające podstawę do zaskarżenia wyroku, ponieważ może prowadzić do sprzeczności pomiędzy zebrany w sprawie materiałem a stanem rzeczywistym (wyrok SN z dnia 28 października 2008 r., I UK 84/08, Lex nr 558574). Tak też uczynił Sąd I instancji a zatem i w tym zakresie nie naruszył art. 235 par.1 kpc.

Zarzut naruszenia art. 236 k.p.c. wskutek wadliwej jego wykładni również okazał się nietrafny. Przepis art. 236 k.p.c. określa tylko wymagania, którym powinno czynić zadość postanowienie o przeprowadzeniu dowodu, natomiast nie reguluje on ani zasad oceny dowodów, ani wymagań, którym powinno czynić zadość uzasadnienie wyroku. W orzecznictwie dominuje stanowisko, że przeprowadzenie dowodu bez wydania postanowienia przewidzianego w art. 236 k.p.c. nie jest z reguły uchybieniem mogącym mieć wpływ na wynik sprawy (np. wyrok z 30 października

2008 r., II CSK 254/08, Lex nr 511999 z 20 stycznia 2009 r., II CSK 417/08, LEx nr 518078;). Nie wydanie postanowień dowodowych zwłaszcza wówczas uznawane jest w orzecznictwie za uchybienie nie mające istotnego wpływu na rozstrzygnięcie sprawy jeśli sąd w sposób dostatecznie pewny określił materiał dowodowy będący podstawą merytorycznego orzekania (wyrok SN z dnia 19 stycznia 2007 r., sygn. akt III CSK 368/06, niepubl.). Rację ma skarżąca, że Sąd Okręgowy nie wydał, zgodnie z art. 236 k.p.c., postanowienia o dopuszczeniu dowodów z dokumentów. Zaniechanie wydania postanowienia przewidzianego art. 236 k.p.c. nie uniemożliwiło jednak ani pozwanej ani powodowi zapoznania się z tymi dowodami i ustosunkowania się do nich, co faktycznie miało miejsce, jak też w motywach wyroku Sądu Okręgowego, stosownie do wymogu z art. 328 § 2 k.p.c. powołane zostały dowody, na których oparte zostały ustalenia faktyczne.

Natomiast zarzut obrazy art. 328 § 2 k.p.c. może być skutecznym zarzutem apelacji tylko wtedy, gdy uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie posiada wszystkich koniecznych elementów, bądź zawiera tak kardynalne braki, które uniemożliwiają kontrolę instancyjną. Naruszenie przepisu, określającego wymagania, jakim winno odpowiadać uzasadnienie wyroku sądu (art. 328 § 2 k.p.c.), może być ocenione jako mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy w sytuacjach tylko wyjątkowych, do których zaliczyć można takie, w których braki w zakresie poczynionych ustaleń faktycznych i oceny prawnej są tak znaczne, że sfera motywacyjna orzeczenia pozostaje nieujawniona bądź ujawniona w sposób uniemożliwiający poddanie jej ocenie instancyjnej. W ocenie Sądu Apelacyjnego uzasadnienie Sądu I instancji braków takich nie posiada. Wbrew temu co twierdzi skarżący w uzasadnieniu do wyroku znajduje się odniesienie do opinii biegłego. Sąd podzielił wnioski opinii biegłego. Uzasadnienie choć w wielu częściach lakoniczne w ocenie Sądu Apelacyjnego pozwala na poddanie rozstrzygnięcia kontroli instancyjnej.

Apelacja okazała się natomiast skuteczna w odniesieniu do podniesionego zarzutu naruszenia art. 321 par.1 kpc poprzez zasądzenie przez Sąd I instancji na rzecz powoda świadczenia w walucie polskiej. Ze sformułowania pozwu istotnie nie wynika aby powód żądał zasądzenia roszczenia w walucie polskiej a w każdym razie sformułowanie to jest nieprecyzyjne i budzi wątpliwości. Zwłaszcza, że nie było kwestią sporną pomiędzy stronami, że do rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie należy stosować prawo francuskie a w konsekwencji Konwencję Wiedeńską a zobowiązanie wyrażone było w umowie w walucie Euro. Tym samym w ocenie Sądu Apelacyjnego nie obowiązywała Sąd zasada walutowości zakreślona treścią art. 358 kc w brzmieniu sprzed zmiany dokonanej ustawą z 23 października 2008 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz ustawy - Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 228, poz. 1506), która weszła w życie 24 stycznia 2009 r.

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny zasądził świadczenie w walucie EURO dokonując przeliczenia zasądzonej przez Sąd I instancji kwoty zgodnie ze średnim kursem NBP z dnia poprzedzającego dzień doręczenia pozwu tj. 23 lipca 2006

Mając na uwadze datę doręczenia pozwu, w zakresie zasadzonych odsetek Sąd Apelacyjny zmienił także rozstrzygnięcie Sądu I instancji.

Z uwagi na powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 par 1 kpc zmienił częściowo zaskarżony wyrok w pozostałej części na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację o kosztach procesu za drugą instancję rozstrzygając na zasadzie odpowiedzialności za wynik sporu stosownie do przepisu art. 98 § 1 i § 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. oraz § 6 pkt 7 w związku z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002 roku Nr 163, poz. 1348 ze zm.)